

Lakiosasto

12.2.1998

Työeläkelaitoksille

**TYÖLLISTÄMISTUILLA TYÖLLISTÄMINEN, TÄHÄN RINNASTETTAVAT
TYÖLLISTÄMISTAVAT JA TYÖLLISTETTYJEN ELÄKETURVA**

Eläketurvakeskuksen lakiosaston tiedotteessa 6/94 (annettu 13.5.1994) kerrotaan työllistämistuilla työllistämisestä, tähän rinnastettavista työllistämistavoista ja työllistettyjen eläketurvasta. Tiedotteen osa-aikalisää koskeva osuus (Kohta 3 Työllistämistuki osa-aikatyöhön) on myöhemmin korvattu yleiskirjeellä A 17/96.

Tiedotteen 6/94 antamisen jälkeen työllistämistukia koskevat säännökset ovat osittain muuttuneet. Tämän vuoksi tiedot on nyt saatettu ajan tasalle.

Tämä yleiskirje korvaa tiedotteen 6/94.

ELÄKETURVAKESKUS
Helena Tapio
Riitta Korpiluoma

Lakiosasto

12.2.1998

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
1 TYÖLLISTÄMISTUISTA	4
Säännökset	4
Joko työnantajalle tai työttömälle itselleen	4
2 TYÖNANTAJALLE MAKSETTAVA TUKI	4
2.1 Työllistämistuki	4
Tuen yhdistäminen muihin toimenpiteisiin	4
Kesto	5
Määrä	5
Eläketurva.....	5
2.1.1 Yritykselle maksettavan tuen erityisehdot.....	5
Vaatimuksena on yleensä toistaiseksi voimassa oleva työsopimus.....	5
Tukea voi saada myös määräajaksi työllistetystä	6
2.1.2 Kunnalle tai kuntayhtymälle maksettava työllistämistuki	6
Kunta voi sijoittaa työllistämänsä pitkäaikaistyöttömän myös muualle	6
Eläketurva	6
Kunnan työllistämisvelvollisuus.....	6
2.3 Valtion virastojen ja laitosten määrärahat työttömien työllistämiseen	7
2.4 Työmarkkinatuen maksaminen työnantajalle	7
2.4.1 Pelkkä työmarkkinatuki	7
Määrä	7
2.4.2.Yhdistelmätuki	7
Määrä	7
Yhdistelmätuki ja työttömyysturvalain työssäoloehto	8
2.4.3 Eläketurva.....	8
3 TYÖLLISTETTÄVÄLLE ITSELLEEN MAKSETTAVA TUKI	8
3.1 Työllistämistuki yrittäjäksi ryhtyvälle eli ns. starttiraha	8
Määrä	8
Eläketurva	8
3.2 Työharjoittelu ilman työsuhdetta	9
3.2.1 Työharjoittelu työmarkkinatuella	9
Määrä ja kesto	9
Eläketurva ja muut vakuutukset	9
3.2.2 Työharjoittelu työllisyysasetuksen nojalla.....	9
Määrä ja kesto	9
Eläketurva ja muut vakuutukset	10

Lakiosasto

12.2.1998

4	VUOROTTELUVAPAA	10
	Vuorotteluvapaalle jäävä työntekijä	10
	Sijaiseksi palkattava työtön	10
	Kesto	11
	Vuorottelukorvaus	11
	Työsuhteen jatkuminen vuorotteluvapaan aikana	11
	Vuorotteluvapaa ja eläkepalkka	11
	Sijaisen eläketurva	11
5	TYÖLLISTÄMISTUKI OSA-AIKATYÖHÖN	12
	Osa-aikatyöhön siirtyvä työntekijä	12
	Osa-aikatyöhön palkattava työtön	12
	Määrä	12
	Eläketurva	12
	Osa-aikatyön vaikutus eläkepalkkaan.....	13
6	TYÖAIKAKOKEILUJEN TUKEMINEN	13
	Eläketurva	13

LIITE

YHTEENVETO

Lakiosasto

12.2.1998

1

TYÖLLISTÄMISTUISTA

Jollei työvoimatoimisto ole onnistunut työllistämään työtöntä työnhakijaa työvoimapalvelujen avulla eikä ohjaamaan häntä koulutukseen, työnhakijalle pyritään järjestämään mahdollisuus tehdä työtä työllisyysmäärärahojen avulla. Tällä tavoin työllistetään erityisesti nuoria, pitkäaikaistyöttömiä ja vajaakuntoisia sekä estetään ennakolta työttömyyden pitkäaikaistumista (työllisyysasetuksen 1 §).

Säännökset

Työllistämistuista säädetään työllisyyslaissa ja työllisyysasetuksessa. Laissa säädetään tukien käytön peruslähtökohdista. Asetuksessa on säännökset eri työllistämistukimuodoista, tuen myöntämisen edellytyksistä, tuen määrästä ja kestosta. Uusi työllisyysasetus (1363/1997) tuli voimaan 1.1.1998. Se korvaa kokonaan entisen asetuksen.

Työnantajalle maksettavasta työmarkkinatuesta sekä työmarkkinatuella tapahtuvasta työharjoittelusta on säännökset laissa työmarkkinatuesta (1542/1993). Työmarkkinatuen maksaminen työnantajalle tuli mahdolliseksi 1.1.1998 alkaen (laki työmarkkinatuesta annetun lain muuttamisesta, 1354/1997).

Joko työnantajalle tai työttömälle itselleen

Tuki voidaan maksaa joko työttömälle itselleen tai hänet työllistäneelle työnantajalle. Tuen myöntää ja maksaa työvoimatoimisto.

2

TYÖNANTAJALLE MAKSETTAVA TUKI

2.1

Työllistämistuki

Kun työnantaja palkkaa palvelukseensa työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevan henkilön, jota ei ole voitu työllistää työvoimapalvelujen avulla tai muilla työllistymistä edistävillä toimenpiteillä, työnantaja voi saada työllistämistukea. Tuen myöntämiselle on lisäksi erityisehtoja.

Tukea saava työnantaja voi olla yksityissektorin työnantaja (myös kotitalous), valtion virasto tai laitos tai kunta.

Tuen yhdistäminen muihin toimenpiteisiin

Työllistämistuki voidaan yhdistää työttömän työllistymisedellytyksiä parantavaksi palvelukokonaisuudeksi. Tällöin henkilölle järjestetään työllistämistukeen yhdistettynä joko ennen työllistämistä tai sen jälkeen työvoimakoulutusta tai työllistymistä edistävää kuntoutusta (työllisyysasetuksen 33 § 1 mom.).

Lakiosasto

12.2.1998

Työnantajalle voidaan myöntää työllistämistukea myös siten, että työllistetyille järjestetään tukityön ohessa koulutusta, kuntoutusta tai muita työllistymistä edistäviä toimenpiteitä (työllisyysasetuksen 33 § 2 mom.).

Työllistämistuella työllistämisen yhdistämisestä muihin toimenpiteisiin sovitaan työnhakusuunnitelmassa.

Kesto

Saman henkilön työllistämiseen työllistämistukea maksetaan kerrallaan enintään kymmenen kuukauden ajan. Vajaakuntoisen työllistämiseen työnantaja voi saada tukea enintään kahden vuoden ajan. Oppisopimuskoulutukseen sisältyvän työskentelyyn tukea voidaan myöntää koko sopimuskauden ajaksi.

Tukea maksetaan niiltä päiviltä, joilta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään viideltä päivältä viikossa.

Määrä

Työllistämistukena maksetaan 118,00 - 212,40 markkaa työntekijää kohti päivässä. Tuki on siten noin 2 500 - 4 500 markkaa kuukaudessa. 118 markkaa päivässä on normaali työllistämistuki (työllisyysasetuksen 2 §). Ylin, 212,40 markan tuki on 80 %:lla korotettu normaalin tuen määrä.

Eläketurva

Työllistämistuilla palkatut työntekijät työskentelevät työsuhteessa tuen saajaan, joka on velvollinen järjestämään heille eläketurvan.

2.1.1**Yritykselle maksettavan tuen erityisehdot**

Yritykselle myönnettävän työllistämistuen erityiset edellytykset luetaan työllisyysasetuksen 31 §:ssä.

Vaatimuksena on yleensä toistaiseksi voimassa oleva työsopimus

Yritykselle myönnettävän työllistämistuen erityisedellytyksenä on, että yrityksen on pääsääntöisesti tehtävä työvoimatoimiston osoittaman työttömän työnhakijan kanssa toistaiseksi voimassa oleva työsopimus.

Yrityksen työllistäessä toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen edellytetään lisäksi, että yritys parantaa työllistetyltä työhön otettaessa puuttuvia ammatillisia valmiuksia. Työvoimatoimisto hyväksyy ennen tuen myöntämistä tätä koskevan kirjallisen suunnitelman ja seuraa tukikijakson aikana suunnitelman toteutumista.

Lakiosasto

12.2.1998

Tukea voi saada myös määräajaksi työllistetystä

Joissakin tilanteissa yritys voi saada tukea myös määräajaksi palkkaamastaan työntekijästä. Tämä on mahdollista, jos yritys

- tekee työttömän työnhakijan kanssa oppisopimuksen
- järjestää vaikeasti työllistettävälle henkilölle hänen työllistymisedellytyksiään parantavaan palvelukokonaisuuteen liittyvän valmentavan työtilaisuuden
- palkkaa pitkäaikaistyöttömän vuorotteluvapaalla olevan henkilön sijaiseksi tai
- palkkaa työttömän metsänparannustöihin.

2.1.2

Kunnalle tai kuntayhtymälle maksettava työllistämistuki

Kunta tai kuntayhtymä voi saada työllistämistukea paitsi työttömän työnhakijan työllistämiseen myös tehdessään tämän kanssa oppisopimuksen.

Kunta voi sijoittaa työllistämänsä pitkäaikaistyöttömän työhön myös muualle

Kunta voi sijoittaa työllistämistuella työllistämänsä pitkäaikaistyöttömän työhön yhdistykseen, säätiöön tai yksityiselle henkilölle (työllisyysasetuksen 32 §).

Eläketurva

Myös muualle työhön sijoitettu on työsuhteessa kuntaan, joka järjestää työntekijän eläketurvan.

Kunnan työllistämisvelvollisuus

Vuonna 1942 tai sen jälkeen syntyneellä, 55 vuotta täyttäneellä työttömällä, jolta työttömyysturvalain (TTL) muutoksen myötä 1.1.1997 alkaen poistui niin sanottu lisäpäiväoikeus (eli oikeus saada työttömyyspäivärahaa 60 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun), on työttömyyden edelleen jatkuessa oikeus työllistymistä edistävään kuntoutukseen tai koulutukseen. Jollei tällaista kuntoutusta tai koulutusta voida järjestää, kunnan on työvoimaviranomaisen osoituksesta järjestettävä työttömälle työntekomahdollisuus koko-aikatyöhön kymmenen kuukauden ajaksi (työllisyyslain 18 §:n 1 ja 2 mom. , työllisyysasetuksen 40 - 41 §).

Kunta saa tällaisen henkilön työllistämiseen normaalin työllistämistuen 80 %:lla korotettuna (212,40 markkaa työntekijää kohti päivässä).

Lakiosasto

12.2.1998

Kunnan työllistämisvelvollisuus tuli voimaan vuoden 1997 alusta. Asiasta kerrotaan yleiskirjeessä A 9/97.

2.3

Valtion virastojen ja laitosten määrärahat työttömien työllistämiseen

Kun valtion virasto tai laitos työllistää työttömän työnhakijan työllisyysmäärärahojen avulla, sille maksetaan mm. työllistetyn palkka sekä työnantajan eläke- ja sosiaaliturvamaksu (työllisyysasetuksen 38 §).

2.4

Työmarkkinatuen maksaminen työnantajalle

Säännökset työmarkkinatuen maksamisesta työnantajalle ovat työmarkkinatuesta annetun lain 2 a luvussa (12 a - 12 c §). Työnantajalle voidaan maksaa pelkästään työmarkkinatuki tai työmarkkinatuki yhdistettynä työllistämistukeen (yhdistelmätuki). Tukea voidaan maksaa sekä koko- että osa-aikaiseen työhön. Sitä ei makseta, jos henkilön palkkauksesta aiheutuneet kustannukset kuukaudessa ovat pienemmät kuin täysimääräinen työmarkkinatuki kuukautta kohti.

Henkilöllä itsellään ei ole oikeutta työmarkkinatukeen siltä ajalta, jolta tuki maksetaan hänen työllistymisensä edistämiseksi työnantajalle. Tuki voidaan maksaa työnantajalle enintään 12 kuukauden ajalta.

2.4.1

Pelkkä työmarkkinatuki Jos työnantaja tekee työmarkkinatukeen oikeutetun, pitkään työttömänä olleen henkilön kanssa työ- tai oppisopimuksen, työmarkkinatuki voidaan maksaa työnantajalle (muulle kuin valtion virastolle ja laitokselle). Pitkään työttömänä olleella tarkoitetaan tällöin henkilöä, joka on saanut työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea vähintään 500 päivältä.

Määrä

Työnantajalle maksettava täysimääräinen työmarkkinatuki on 1.1.1998 alkaen 120 markkaa päivältä eli noin 2 500 markkaa kuukaudessa.

2.4.2

Yhdistelmätuki

Työnantajalle maksettava työmarkkinatuki voidaan yhdistää työnantajalle maksettavaan työllistämistukeen (yhdistelmätuki). Yhdistelmätuki voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, yritykselle tai muulle yhteisölle, esimerkiksi yhdistykselle ja säätiölle. Tuki voidaan myöntää myös muulle työnantajalle (esimerkiksi kotitaloudelle), ei kuitenkaan valtion virastolle tai laitokselle.

Määrä

Työnantajalle maksettavan työmarkkinatuen osuus on 2 580 markkaa kuukaudessa. Työvoimatoimisto harkitsee tapauskohtaisesti työnantajalle maksettavaan työmarkkinatukeen yhdistettävän työllistämistuen

Lakiosasto

12.2.1998

osuuden, joka voi enimmillään olla 2 537 markkaa kuukaudessa. Yhdistelmätuen enimmäismäärä voi siis olla 5 117 markkaa kuukaudessa.

Yhdistykselle ja säätiölle, jonka tavoitteena ei ole voiton hankkiminen tai säätiöidyn varallisuusmassan kasvattaminen, voidaan tukena maksaa kuitenkin enintään työllistetyille maksettava palkka sekä työnantajan eläke- ja sosiaaliturvamaksu. Muulle työnantajalle maksettava yhdistelmätuki voi olla enintään työllistettävän palkan suuruisen.

Yhdistelmätuki ja työttömyysturvalain työssäoloehto

Yhdistelmätuki kartuttaa vain osittain työttömyysturvan 43 viikon työssäoloehto. Yhdistelmätukityöstä työssäoloehtoon luetaan kolmannes, kuitenkin enintään 16 kalenteriviikkoa (TTL 16 § 9 mom.).

2.4.3

Eläketurva

Työntekijät työskentelevät työsuhteessa, joten tuen saaja on velvollinen järjestämään työntekijöille eläketurvan.

3

TYÖLLISTETTÄVÄLLE ITSELLEEN MAKSETTAVA TUKI

3.1

Työllistämistuki yrittäjäksi ryhtyvälle eli ns. starttiraha

Yrittäjäksi ryhtyvä työtön työnhakija voi saada työllistämistukea eli starttirahaa. Säännökset tästä ovat työllisyysasetuksen 44 §:ssä. Starttirahan tarkoituksena on turvata yrittäjän toimeentulo yritystoiminnan käynnistymisen ja vakiinnuttamisen aikana.

Hakija ei voi saada starttirahaa, jos hänelle maksetaan samalta ajalta työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Määrä

Starttirahan suuruus on 118,00 - 212,40 markkaa päivältä. Sitä maksetaan niiltä päiviltä, joina henkilö työskentelee yrityksessään, kuitenkin enintään viideltä päivältä viikossa. Tukea voidaan maksaa enintään 10 kuukauden ajan.

Eläketurva

Yrittäjäksi ryhtyvän on otettava itselleen YEL-vakuutus, jos YEL:n piiriin kuulumisen ehdot täyttyvät.

Lakiosasto

12.2.1998

3.2

Työharjoittelu ilman työsuhdetta

3.2.1

Työharjoittelu työmarkkinatuella

Työvoimatoimisto voi osoittaa työmarkkinatuen saajan työharjoitteluun työpaikalla. Harjoittelun tarkoituksena on perehdyttää työnhakija työelämään sekä edistää hänen työhönsijoittumistaan ja ammattitaitoaan (työmarkkinatuesta annetun lain 8 §).

Työharjoittelu voidaan toteuttaa joko yksityisen tai julkisen sektorin työnantajan luona, mutta ei kotitaloudessa eikä perheyrityksessä, jossa ei ole palkattua työvoimaa. Työnhakija voi itsekin hankkia harjoittelupaikan.

Määrä ja kesto

Työvoimatoimisto tekee harjoittelupaikan kanssa määräaikaisen sopimuksen työharjoittelusta. Työharjoittelusopimuksen tai useampien sopimusten yhteenlaskettu kesto voi olla 12 kuukautta. Erityisestä syystä sopimuksen kesto voi olla enintään 18 kuukautta.

Harjoittelun ajalta työvoimatoimisto maksaa harjoittelijalle täyden, tarveharkinnattoman työmarkkinatuen (120 mk/pv). Lisäksi tulevat mahdolliset lapsikorotukset. Harjoittelijalle ei makseta palkkaa.

Eläketurva ja muut vakuutukset

Työharjoittelija ei työskentele työsuhteessa. Työskentely ei siten kuulu työeläkelakien piiriin.

Työministeriö järjestää työharjoittelussa oleville tapaturma- ja ryhmävastuuvakuutuksen.

3.2.2

Työharjoittelu työllisyysasetuksen nojalla

Työttömyysturvalain mukaiseen perus- tai ansiopäivärahaan oikeutetulle työttömälle voidaan maksaa työharjoittelutukea, kun hän ammatillisten valmiuksiensa parantamiseksi tai ylläpitämiseksi on työharjoittelussa työpaikalla (työllisyysasetuksen 45 §).

Työvoimatoimisto tekee harjoittelupaikan kanssa harjoittelusopimuksen.

Määrä ja kesto

Työharjoittelutukena maksetaan normaali tai korotettu työllistämistuki (noin 2 500 - 4 500 mk/kk). Tukea maksetaan enintään kymmenen kuukauden ajan.

Lakiosasto

12.2.1998

Eläketurva ja muut vakuutukset

Työharjoittelija ei työskentele työsuhteessa. Työskentely ei siten kuulu työeläkelakien piiriin.

Työministeriö järjestää työharjoittelutuen saajalle ryhmätapaturmavakuutuksen ja vastuuvakuutuksen.

4**VUOROTTELUVAPAA**

Vuorotteluvapaa on vapaaehtoisuuteen perustuva menettely työn jakamiseksi. Työntekijä ja hänen työnantajansa sopivat vuorottelusopimuksella siitä, että työntekijä jää kokonaan pois työstä määräajaksi. Samalla työnantaja sitoutuu vastaavaksi ajaksi palkkaamaan palvelukseensa työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevan henkilön.

Laki vuorotteluvapaakokeilusta on määräaikaisena voimassa vuoden 2000 loppuun (laki vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain muuttamisesta 1201/1997). Lakia sovelletaan vuorotteluvapaisiin, joita koskeva vuorottelusopimus tehdään lain voimassa ollessa ja vuorotteluvapaa pidetään viimeistään vuoden 2001 aikana. Vuorotteluvapaan aikana opiskelevalle voidaan vuorottelukorvauksen lisäksi maksaa osittaista ammattikoulutusrahaa. Sitäkin voidaan maksaa vuoden 2001 loppuun.

Vuorotteluvapaalle jäävä työntekijä

Vuorotteluvapaalle voi jäädä kokoaikatyössä ollut henkilö tai henkilö, jonka työaika on yli 75 % kokoaikatyöstä. Työssäolon ja palvelussuhteen samaan työnantajaan on pitänyt jatkua yhdenjaksoisesti vähintään vuoden välittömästi ennen vuorotteluvapaan alkamista. Tähän vuoden aikaan voi sisältyä enintään 30 päivän palkaton poissaolo, jos henkilö on viimeisten 13 kuukauden aikana ollut työssä saman työnantajan palveluksessa vähintään 12 kuukautta. Sairaudesta tai tapaturmasta johtuva poissaolo rinnastetaan työssäoloon.

Sijaiseksi palkattava työtön

Sijaiseksi palkattavan henkilön työttömyyden kestolle ei ole asetettu vaatimuksia eikä hänen tarvitse tulla tekemään vuorotteluvapaalle jäävän töitä.

Jos vuorotteluvapaalla olevan sijaiseksi palkattu on pitkäaikaistyötön, työnantaja voi saada hänen palkkaukseensa työllistämistukea.

Lakiosasto

12.2.1998

- Kesto** Vuorotteluvapaan tulee kestää vähintään 90 kalenteripäivää yhdenjaksoisesti. Yhteensä se voi olla enintään 359 kalenteripäivää. Vuorotteluvapaa voidaan jaksottaa. Jaksottamisesta tulee yleensä sopia jo etukäteen, mutta siitä voidaan sopia myöhemminkin.
- Vuorottelukorvaus** Vapaalle jäävä työntekijä saa vuorottelukorvauksen, jonka määrä on 70 % siitä työttömyyspäivärahasta, johon hänellä olisi oikeus työttömänä ollessaan. Lapsikorotuksia ei makseta.

Työsuhteen jatkuminen vuorotteluvapaan aikana

Koska vuorotteluvapaa jatkuu alle vuoden, vapaalla olleen työntekijän työsuhteen katsotaan jatkuvan yhdenjaksoisena, jos hän palaa takaisin työhön.

Vaikka työntekijä jää vuorotteluvapaan päätyttyä vuosilomalle, TEL-työsuhteen katsotaan jatkuvan, jos työntekijä välittömästi vuosiloman jälkeen palaa työhön.

Vuorotteluvapaa ja eläkepalkka

Työnantaja ei maksa vuorotteluvapaalla olevalle palkkaa. Näin ollen työntekijän eläkepalkkaan luettavat ansiot jäävät normaalia pienemmiksi siltä vuodelta (vuosilta), jolle vuorotteluvapaa ajoittuu.

Jos vuorotteluvapaa on riittävän pitkä (noin kahdeksan kuukautta) ja ajoittuu yhden kalenterivuoden sisälle, vuorotteluvapaavuosi jää uutta eläkepalkan laskusääntöä sovellettaessa yleensä pois valintavuosista. Jos vain yhdelle vuodelle ajoittuva vapaa on alle kahdeksan kuukautta, eläkepalkka voi alentua. Samoin voi käydä, jos kahdelle vuodelle menevän vapaan toinen tai molemmat osat ovat alle kahdeksan kuukauden pituisia.

Uudesta eläkepalkan laskusäännöstä kerrotaan yleiskirjeissä A 45/95, A 49/96 ja A 23/97.

Vuorotteluvapaa sellaisenaan ei ole TEL:n 8 d §:ssä tarkoitettu poikkeuksellinen syy, jonka perusteella eläkepalkkaa voidaan harkinnanvaraisesti tarkistaa. Harkinnanvaraista tarkistaminen voi kuitenkin tulla kysymykseen, jos vuorotteluvapaalla olleen työntekijän työsuhde päättyy työntekijästä riippumattomasta syystä, kuten työnantajan irtisanoessa työntekijän tai työntekijän työkyvyttömyyden tai kuoleman vuoksi. Palkkaa ei tarkisteta, jos työntekijä itse eroaa työstään tai siirtyy vanhuus- tai osa-aikaeläkkeelle. Asiasta kerrotaan tarkemmin yleiskirjeissä A 45/95 ja A 17/96.

- Sijaisen eläketurva** Sijaiseksi palkatulle työntekijälle karttuu eläketurvaa normaalisti.

Lakiosasto

12.2.1998

5

TYÖLLISTÄMISTUKI OSA-AIKATYÖHÖN

Säännöksillä työllistämistuesta osa-aikatyöhön pyritään lisäämään osa-aikaisia työntekomahdollisuuksia. Tämä tapahtuu siten, että kokoaika-työntekijä siirtyy vapaaehtoisesti, työnantajansa suostumuksella määräajaksi osa-aikatyöhön. Samanaikaisesti työnantaja palkkaa palvelukseensa osa-aikatyöhön työttömän työnhakijan.

Osa-aikatyöhön siirtyneelle korvataan työajan lyhentämisestä johtuvaa ansionmenetystä osa-aikalisällä, jota voidaan maksaa enintään vuoden ajalta.

Säännökset työllistämistuesta osa-aikatyöhön ovat työllisyysasetuksen 10 luvussa (50 - 54 e §).

Osa-aikatyöhön siirtyvä työntekijä

Jotta työntekijä voi saada osa-aikalisän, hänen on pitänyt olla kokoaikaisessa palvelussuhteessa samaan työnantajaan yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ennen osa-aikatyöhön siirtymistä. Osa-aikatyön työajaksi voidaan sopia 40 - 60 % työntekijän säännöllisestä kokoaika-työajasta.

Osa-aikatyöhön palkattava työtön

Osa-aikatyöhön palkatun työttömän pitää olla työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana. Hänet voidaan palkata tekemään myös muita kuin osa-aikatyöhön siirtyneen töitä.

Osa-aikatyöhön tulevan palkkaamiseen työnantaja ei voi saada työllistämistukea.

Määrä

Osa-aikalisän määrä on 50 % osa-aikatyöhön siirtyneen henkilön koko-aikatyön ja osa-aikatyön palkan erotuksesta. Se ei kuitenkaan voi olla suurempi kuin 200,60 markkaa päivässä eli noin 4 300 markkaa kuukaudessa. Määrä on normaali 118 markan työllistämistuki korotettuna 70 %:lla.

Eläketurva

Koska kyseessä on tilapäinen työskentely osa-aikatyössä, ei työsuhteen tekninen katkaisu tule kysymykseen (TEL 2 § 3 mom.).

Osa-aikatyöhön siirtyneen töitä tekemään palkattu henkilö työskentelee normaalisti työsuhteessa ja työnantaja järjestää hänelle eläketurvan.

Lakiosasto

12.2.1998

Osa-aikatyön vaikutus eläkepalkkaan

Osa-aikatyöhön siirtyneen henkilön eläkepalkkaa laskettaessa otetaan huomioon vain työnantajan osa-aikatyöstä maksaman palkan määrä. Osa-aikalisää ei siis lisätä ansioihin. Samasta syystä osa-aikalisästä ei myöskään makseta eläkemaksuja.

Uusi eläkepalkan laskentasääntö mahdollistaa sen, että myös osa-aikalisen saamisvuoden alempi palkka voidaan jättää eläkepalkkaa laskettaessa huomioon ottamatta. Voi kuitenkin olla niin, että palkan alennus ei aina riitä täyttämään uuden eläkepalkkasäännön mukaista 50 %:n vaatimusta (yleiskirjeet A 45/95, A 49/96 ja A 23/97).

Osa-aikalisää saaneeseen työntekijään voidaan soveltaa eläkepalkan harkinnanvaraista tarkistamista samoilla edellytyksillä kuin vuorotteluvapaalla olleeseen. Alennuksen vaikutus eläketurvaan ei tosin aina yllä vaadittuihin prosentteihin (yleiskirjeet A 45/95 ja A 17/96).

6

TYÖAIKAKOKEILUJEN TUKEMINEN

Työllisyysmäärärahoista voidaan myöntää työllistämistukea kunnalle tai kuntayhtymälle, joka työaikakokeiluista sopimalla lyhentää viranhaltijoiden tai työntekijöiden työaikaa. Tuen saamisen edellytyksenä on, että kunta samalla palkkaa työaikaansa lyhentävien henkilöiden lisäksi työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevan, työvoimatoimiston osoittaman henkilön. Säännökset tästä sisältyvät työllisyysasetuksen 11 lukuun (55 - 60 §). Ne ovat voimassa vuoden 1998 loppuun.

Kunnalle maksettava työllistämistuki on tällöin enintään 50 % työaikakokeiluun palkattavien työllistämisestä johtuvista palkkauskustannuksista. Näitä kustannuksia ovat palkka sekä työnantajan eläke- ja sosiaaliturvamaksu.

Eläketurva

Työllistetyt ovat työsuhteessa kuntaan, joka järjestää eläketurvan.

TIEDUSTELUT

Irma Kortesoja

Lakiosasto

12.2.1998

YHTEENVETO

TUKI TAI SIIHEN RINNASTETTAVA TYÖLLISTÄMINEN	TYÖNANTAJA
TYÖNANTAJALLE MAKSETTAVA TUKI	
Työllistämistuki - yksityiselle - kunnalle	yritys, yhteisö, yksityinen työnantaja kunta, kuntayhtymä
Työmarkkinatuki	yritys, yhteisö, yksityinen työnantaja, kunta, kuntayhtymä
Yhdistelmätuki (työllistämistuki + työmarkki- natuki)	yritys, yhteisö, yksityinen työnantaja, kunta, kuntayhtymä
Valtion virastojen ja laitosten määrärahat työttömien työllistämiseen	valtion virasto tai laitos
Työllistämistuki työaikakokeilujen tukemiseen	kunta, kuntayhtymä
HENKILÖLLE ITSELLEEN MAKSETTAVA TUKI	
Starttiraha yrittäjäksi ryhtyvälle	yrittäjätoimintaa
Työharjoittelu työmarkkinatuella	ei työsuhde, ei yrittäjätoimintaa
Työllisyysasetuksen mukainen työharjoittelu- tuki	ei työsuhde, ei yrittäjätoimintaa
Osa-aikalisä osa-aikatyöhön siirtyvälle	maksajana työvoimatoimisto, ei lueta eläkepalkkaan
Vuorottelukorvaus vuorotteluvapaalla olevalle	maksajan työttömyyskassa tai Kela, ei ole eläkepalkkaa